ГАЗЕТА
„ЮЛДУЗЪ"
Цѣна 4 руб. на годъ
Редакція и Контора:
Казань, номера „Болгаръ" № 19-й.
АДРЕСЪ:
Казань, редакція „ЮЛДУЗЪ"
Russie, Kazan, redaction
„julduz".
Плата за объявленія:
(25) и (15) коп.
Телефонъ № 748

یولدز

آلتنچی سنه

«یولدز»
یکشنبه، سه‌شنبه و پنجشنبه کونلرنده هفته‌ده اوچ مرتبه نشر ایدلور، ملی جریدهٔ ترکیه‌در.
بهاسی: بر سنه اوچون دورت صوم، آلتی آی اوچون ا ٢ صوم، اوچ آی اوچون بر صوم ٢٠ تیینسدر.
آدریس آلماشدرو ٢٨ تین.
اداره‌سی پچه‌ن بازارنده «بلغار» مسافرخانه‌سنده ١٩نچی نومره‌ده‌در.

یول کتبخانه‌سی
سلف صالح قلمیله تألیف قیلنوب مصرده یاکی طبع قیلنمش گوزل و مهم کتابلر کلیتلی صورتده مصرده یاکاغنه کیترلدی.
الاتقان فی علوم القرآن بهاسی ٢ صوم ٥٠ ق. — الامامة والساسة „ ١ صوم — الاصابة فی تمییز الصحابة ٨ جلدده ١٢ صوم — الاسلام والردعلی منتقدیه ١ صوم ٢٠ ق.
اشهر مشاهر الاسلام بهاسی ٥ صوم ٥٠ ق. — بدائع الصنائع فی ترتیب الشرائع ققه‌دن گوزل و مفید بر کتابدر یدی جزء بهاسی ٢٥ صوم
آدریس: Казань, „Юлъ."

باصلوب چقدی
ادب باقچه‌سی
مجموعه‌سنلن برنچی کتاب
قدرت یوزوگی
ترکنک مشهور محرری احمد مدحت اثرندن غایت عبرتلی حکایه‌در
بهاسی برملب ٧ تین پوچته ایله ٩ تین.
کوبلب آلوچیلرغه بیوك تنزیل!!
آدریس: Казань „Сабахъ"

یاکاغنه
باصلوب چقدی توركی اوقو
مرتبی محمود المرجانی
برنچی جزء
بالالر اوچون تورلی علمی واخلاقی حکایه‌لی یگل وماتور تل هم درست املا ایله الفبادن اوقتو اوچون یازلغان قرائت کتابیدر بهاسی ١٠ تین پوچته ایله ١٢ تین
ایکنچی جزء
اعتقاد، تربیه واخلاق، حیات ومعیشت فصللرندن عبارت تورلی عبرتلی بندو حکایه‌لر، اعتقادات اسلامیه هم تورلی فنی مقاله‌لرنی جامع ایکنچی سنفلرغه مخصوص ترتیب ایتلگان قرائت کتابیدر. بهاسی ٨ تین پوچته ایله ١٠ تین.
آدریس: Оренбургъ یاکه Уфа Т-ву Каримовъ Хусаиновъ и К о.

«معارف» کتبخانه‌سنده هر کم اوچون فائده‌لی سیر کتابلری
مجمع الوسائل فی شرح الشمائل «ترمذی» ٢ صوم
شفاء شریف عربی ١ «
شفاء شریف ترجمه‌سی ٢ مجلد ٣ « ٥٠ تین
شمائل الشریف «ترمذی» ٢٥ «
سیر النبی استانبول باصمه‌سی ١ « ٧٥ «
البردة المبارکه ٢٠ «
آدریس: Казань „Маарифъ"

Контора вновь назначеннаго Нотаріуса г. Казани
П. Э. Михаловскаго
قزان شهرینك یاکی تعیین ایتلگان ناتاریوسی پ. ا. میخالووسکی‌نك کانتوراسی ١٩١١ نچی یل ٢٠ نچی آپریلدن باشلاب آچق. اورنی ب. پرالومنی اورامده صافرونفلر یورطنده (اوّلگی ژوراوْلوفلر یورطی)، ئولگان ناتاریوس ا. ك. میخایلوفسکی‌نك کانتوراسی بولغان فاتیرده.

تجارتخانه برادران کریمفلر. قزان، اورنبورغ، اوفا
بالالار باقچه‌سندن
١ نچی کتاب دردلی اوقو ٥ تین
٢ نچی کتاب اوقوگلی ٥
٣ نچی کتاب ئوره‌ك ٥
شایان فهیم ١٢
Казань, Оренбургъ, Уфа, } Бр. Каримовымъ.

تش طبیبی Ал. М. Бурляндъ
آلیکساندر مارکوڤیچ بورله‌ند آورولرنی هر کون ٩ دن ٤ که قدر قبول ایته. دیخوڤینسکی هم پچه‌ن بازاری اوراملری چاتنده برادران کریمفلر یورطنده.

مفتی حضرت یوبیلیی.

اداره‌مزگه مخصوص اولاراق اوچنچی کون اوفادن اوشبو مفهومده تیلیگرام کیلدی.

«بوکون تورلی شهرلر وبیك کوب محله‌لردن کیلگان مرخصلر مفتی حضرتلرن یکرمی بیش یللق خدمتی ایله رسمی صورتده تبریك ایتدیلر. چیتدن کیلگان تیلیگراملر ١٣٠٠دن زیاده، تبریك مکتوبلری آلتی یوزدن زیاده‌در. تقدیم ایتلگان آدرس وقیمتلی هدیه‌لر بیك کوب. اوفا شهرنك گی اورامل و باقچه‌لر مسلمانلر ایله طولی. چیتدن کیلگان مرخصلرنی اورنلاشدرغه بوش یورتلر طابوب بولمی هم شهرده ایزوْشچیکلر یتمی. مفتی حضرت مرخصلرنی ایکی کون اوز حضورینه قبول ایته‌چك. جمعه کون عمومی ضیافت مجلسی. شنبه کون مفتی حضرتنك نام عالیلرن منگوگه یادکار اولارق قالدرو اوچون نیندی مؤسسات یاصاو حقنده کینگاشلر بولاچق. قدیمیلرنك میدانلری بیك طار.»

تیلیگرام.

مفتی یوبیلیسی خاطره‌سی اوچون دار المعلمین آچارغه بر طاوشدن قرار بیرلدی.

مسلمان فراکسیه‌سندن.

١٩١١ نچی یل ١٤ نچی غینوارده عسکریه وزیری عسکری خدمت حقنده‌غی اوصطافنی اوزگارتو طوغروسنده دولت دوماسینه بر نظام لائحه‌سی کرتدی.

دومانك دولتنی محافظه کامیسیه‌سی مارت باشلرنده بو لائحه‌نی مذاکره قیلو اوچون تیز - تیز بر نیچه مجلس یاصاب، یاصغا تعطیلینه قدر شول حقده دولت دوماسینه داکلادده حاضرله‌ب کرتدی. هم کامیسیه‌نك داکلادی همه دیپوتاتلرغه اوله‌شندی.

عسکریه وزیرینك بو حقده‌غی لائحه‌سی دیپوتاتلرغه اوله‌شنمه‌گانلکدن هم محافظه کامیسیه‌سینه شول کامیسیه‌نك اعضاسی بولماغان کشیلر کرتلمه‌گانلکدن، مسلمان فراکسیه‌سی کامیسیه طرفندن کرتلگان داکلادقه قاراب‌قنه، لائحه ایله طانشوب شول حقده معین بر قرارغه کیلورگه موافق بولدی.

مسلمان فراکسیه‌سی بو حقده بر نیچه مجلس یاصاب، بو لائحه‌ده بیگره‌ك خره‌ستیان بولماغان روحانیلرغه امتیاز (льгота) بیرو مسئله‌سینه اهمیت بیردی.

لائحه‌نی قاراغانده آڭلاشلدغینه کوره، عسکریه وزیرینك لائحه‌سنده خره‌ستیان بولماغان روحانیلرغه، شول جمله‌دن مسلمان روحانیلرینه امتیاز بیرو مسئله‌سنده بتونله‌ی سکوت ایتلگان.

محافظه کامیسه‌سی بو لائحه‌نی قاراغان وقتده، خره‌ستیان بولماغان روحانیلرغه امتیاز بیرو مسئله‌سنده اوز طرفندن بر استاتیه کرتکان، لکن اول ده نظام چغارو یولی ایله توگل. بو استاتیه بوینچه خره‌ستیان بولماغان روحانیلرغه امتیاز بیرو مسئله‌سی داخلیه وزیری قاراوینه قالدرلغان. داخلیه وزیری خره‌ستیان بولماغان روحانیلردن نیندی کشیلرنی عسکری خدمتدن قوتلدورغه تییش ایکانچیلگن تعیین ایتوب، شول حقده اوّل عسکریه وزیری ایله کیلشوب، اشنی وزیرلر شوراسینه طابشراچق هم اگر وزیرلر شوراسی داخلیه وزیرینك فکرن معقول کورسه، پادشاه حضرتلری طرفندن تصدیق ایتدرله‌چکدر.

کامیسیه‌نك بو استاتیه‌سی مسئله‌نی عملی روشده حل ایتو اوچون برده فائده‌سی یوق.

چنلاب ئه‌یتکانده کامیسیه اوزی ده بو مسئله‌نی اوستدن گنه اوزوب، حل قیلونی اداره ترتیبنچه حکومت قرارینه قالدرغان.

شونك اوچون بزنك فراکسیه بو لائحه‌نی دولت دوماسینك عمومی مجلسنده قارالغان وقتده، «مسلمان روحانیلرینه عسکری خدمت حقنده امتیاز بیرو نظام چغارو ترتیبی ایله حل قیلنسون هم مسلمان روحانیلرینك عسکری خدمتدن قوطلولری زاکونده اوق بیان ایتلسون» مفهومنده تصحیحلر یاصاباچقدر.

مؤنه، مسلمان روحانیلرینه هم خصوصی اولارق امامل‌رغه عسکری خدمت حقنده امتیاز بیرو مسئله‌سی حاضر شوشی حالده.

مسلمان مطبوعاتنده بو نظام لائحه‌سی هم مسلمان روحانیلرینه امتیاز بیرو حقنده تورلی خبرلر یازلغانلقدن، فراکسیه بو حقده مطبوعات آرقلی خبر ایتوب، مسلمان روحانیلرن عسکری خدمتدن قوطلدرو مسئله‌سینك نی حالده و آڭا مسلمان فراکسیه‌سینك نظری نیچکلگی حقنده معلومات بیرونی مناسب کوردی.

مسلمان فراکسیه‌سینك رئیسی: ن. تفکیلف،
فراکسیه‌نك سیکره‌تاری: ص. ن. مقصودف.

دومانك طارالووی.

دولت دوماسی بویل عادتده‌گیگه قاراغانده ایرته‌ره‌ك تعطیلگه طارالدی.

دوما مجلسلرینك پراگرامماسنده حکومت نقطهٔ نظرندن قاراغانده بیك اهمیتلی - فینلاندیه هم خولمستان حقنده‌غی نظام لائحه‌لری بار ایدی.

معلومدر، که غربی گوبیرنالرده گرچه قانون اساسینك ٨٧ نچی استاتیه‌سی بوینچه زیمستوْا یاصالسه‌ده، اول لائحه ایکی آی اچنده دولت دوماسینك قاراووینه کرتلورگه تییشلی. شول ایکی آی مدت ١٣ نچی مایده طولدی.

حاضر مذکور آلتی گوبیرناده زیمستوْا یاصاو اشینه بیك چنلاب حاضرله‌نه‌لر هم تیزدن صایلاولرده بولاچق. هم کوزگه‌قدر زیمستوْالر اشلی ده باشلایاچق. دیمك دولت دوماسینه کوزگه حکم سوره طورغان زیمستوْالر ایله اش ایته‌رگه، شونلر حقنده‌غی لائحه‌نی قارارغه طوغری کیله‌در.

زیمستوْالرنك کیره‌کلگن دوما اکثریتی، خصوصا اوکته‌برچیلر چنلاب تله‌گانلکدن هم آنلر تله‌گان زیمستوْا ایله حکومتنکی آراسنده برده فرق بولمیچه، نزاع فقط نظامنی چغارو حقنده‌غنه بولغانلقدن، حکومت کوزگه قدر اوکته‌برچیلر اوزلرینك نظرلرن اوزگارتورلر هم رسمیتکه گنه بناءً چققان نزاعغه قاراب‌قنه بتون بر خلقنی زیمستوْادن محروم ایتوب طوتماسلر دیب اویلی.

دوما صوڭغه طابا بایتاق صولـلانوب کیتدی. حکومت هم خلق اوچون زور اهمیتی بولغان بر نیچه زور لائحه‌لرنی قبول ایتدی.

اوکته‌برچیلرنك بولای صولـلانولری قایچانغه قدر دوام ایته‌ر، آنسی معلوم توگل. شولای ده اوچنچی دوما بتکانچه اوکته‌برچیلرنك شول یولنی طوتولرینه بر نیچه سببلر بار. ایڭ زور سببی الکده صایلاوچیلر قارشنده قازانغان بر درجه اعتبارلرن قایتارو هم شونك آرقاسنده دورتنچی دوماده‌ده اوزلرینه اورن حاضرله‌و.

معلومدر، که اوچنچی دومانك باشلرنده واورتالرنده حکومت ایله اوکته‌برچیلر برگه حرکت ایته‌لر ایدی. لکن صوڭغه طابا اشلر اوزگاروب، اوکته‌برچیلردن ملتچیلر دیگان بر فرقه آیرلوب چغوب، حکومت ایله برگه حرکت ایته باشلادیلر. حکومت باشده دورتنچی دوماغه اوکته‌برچیلرنك کوبره‌ك صایلانوون تله‌سه‌ده، حاضر اول فکرن اوزگارتوب ملتچیلرنی تقویه قیلورغه قرار بیرگان.

مونه بو اشلرنك همه‌سی اوکته‌برچیلرنك صولغه طاباقویرقلرن بوروغه سبب بولغان.

روسیه و ترکیه.

یاوروپاده روسیه‌نك ترکیه‌گه ییبه‌رگان نوطه‌سن بیك صالقنلق ایله قارشی آلغانلر. گیرمانیه، آوْستریه، آنگلیه هم ایتالیه حکومتلری نوطه‌غه اشتراك ایتمه‌یه‌چکلرن اعلام قیلغانلر. فرانسیه‌نك ده بو اشکه قاتنشووی بیك شبهه‌لی ایکان. آنلرغه طایا نوب بولورغه کیره‌ك: عثمانلی حکومتی روسیه‌نك نوطه‌سن رد ایته‌رگه قرار بیرگان. شول سببدن حاضرگی کونده مذکور دولتلر آراسنده صوغش بولو احتمالی گازیته‌لرده یازلا باشلادی. صوغش چققان تقدیرده محاربه میدانینك قایده بولاچغی حقنده‌ده تورلیچه خبرلر چقدی. «رول» گازیته‌سی حاضرگی کونده روسیه‌نك ترکیه ایله غرب طرفندن صوغشا آلمایاچغن بلکه صوغش میدانن شرق طرفینه کوچرورگه مجبور بولاچغن یازا. چونکه حاضرده روسیه ترکیه ایله یاوروپاده چیکده‌ش توگل. آنده بلغاریه هم رومینیه مملکتلری بار. اول مملکتلر آرقلی ترکیه‌گه باروب صوغشو ممکن توگل. قارا دیڭز فلوطینك صوغشقه بارووندن ده کوب فائده چقمایاچق. شونك اوچون، محاربه‌نی کافکازیه و أرمنستان تیره‌سنده آچارغه طوغری کیله. اول یرده ایسه ترکیه‌نك ایڭ زور عسکری قوّتی بولغان کبی ارضروم قلعه‌سی ده ترکیه‌نك ایڭ زور استحکاماتلرندن صانالا. اول یرگه طاولر آرقلی عسکر کیترو روسیه اوچون بیك اوڭغایسز بولاچق» دی.

صوڭغی کونلرده سیاسی مصاحبه‌لردن صوڭره روسیه و ترکیه آراسنده‌غی مناسبتلرنك بر آز یاخشیلانا توشکانلگی تیلیگراف خبرلرندن آڭلاشلدی.

خارجی خبرلر

آنگلیه - بو کونلرده آنگلیه‌نك پایتختی لوندون شهرنده بیك قوّتلی یاغمور یاوب، بیك زور تلفات کیترگان. کوب یورطلرغه ضرر کیلگان، لوندون‌نك ایکی یرکه‌ون یاشن صوققان. ٧ کشی ئولگان. لوندون ده هم اطرافنده طاشودن کیلگان ضرر بر نیچه میلیون صوملاب بار ایکان.

روسیه و قتای - اقصای شرق گازیته‌لرینك یازولرینه قاراغانده قتای حکومتی سونگاری یلغاسنده پاراخودلر یورتو اوچون، بر شرکت یاصارغه هم آنده یوری طورغان روس پاراخودلرن ممکن قدر طغزلارغه قرار بیرگان و بونك اوچون، کوبمی پاراخود هم کوبمی آقچه کیره‌ك بولاچغی حقنده خه‌یلونزان گوبیرناطورینه لائحه

توزوب، مانجوریه‌نڭ ژیس‌کاوولی‌چژاواورسون‌نڭ قاراوینه طابشرورغه قوشقان.

◆◆

مانجوریه‌ده خونخوزلرنڭ روس تبعه‌لرینه هجوم ایتولری همان بولوب طورا. بوکونلرده «اوگونی» استانسه‌سندن ۳۰ چاقرم مسافه‌ده یوزله‌ب کشیدن عبارب خونخوزلر فرقه‌سی شیژچینکونڭ ایمینیه‌سینه هجوم ایتکان. آنلر ایڭ اوّل صاقچی عسکرلرگه آتاباشلاغانلر. مصادمه وقتنده روسلردن براونتیر آفیسه‌ر ئوترلگان وبر صالدات آغر صورتده جراحتله‌نگان. صوڭره عسکر کیله باشلاغاننی کورگاچ، خونخوزلر هیچ برنه‌رسه آلا آلمیچی قاچارغه مجبور بولغانلر.

◆◆

قتای حکومتینڭ مانجوریه‌ده‌غی واردات ایله تأمین قیلوب، یاوروپا هم آمیریکه بانکه‌لرندن برنیچه یوز میلیون صوم بورچ آلووی روسیه هم یاپونیه‌نڭ ناراضیلقلرن موجب بولدی. بوکونلرده آنلر قتاینڭ بورچ آلووینه رسمی صورتده پروتیست یاصاغانلر. پروتیستلرنده مانجوریه وارداتندن فائده‌لانو شرطی ایله اوزلرینڭ رضالقلرندن باشقه بورچ آلورغه راضی بولمایاچقلرن وبواشنی وجودکه چغارماس اوچون، بارقوّتلرن صرف ایته‌چکلرن اعلام قیلغانلر.

پورتوگالیه – حاضرده پورتوگالیه‌ده اوچریدیتلنوی صابرانیه‌غه صایلاولر باشلاندی. صایلاو وقتلرنده ایسکیلك طرفدارلرینڭ فتنه چغارولرندن قورقوب، شهر اوراملرن هم حکومت مؤسسه‌لرن عسکر ایله صاقلاتالر. یاڭا نظام بوینچه پورتوگالیه‌ده خاتونلرنڭ ده صایلاولرغه اشتراك ایته‌رگه حقلری بار. حاضرگه بیرلگان طاوشلرنڭ کوبسی جمهوریتچیلر یاغنده. آپورتوشهرنده جمهوریت طرفدارلرینڭ سوسیالیستلرگه هم ایسکیلك یاغنده‌غی کشیلرگه غالب کیلگانلکلری معلوم بولدی.

فاس – پاریژ گازیته‌لری مولای حفیظنڭ فرانسیه‌غه مراجعت ایتوب، فاسنی اوزحمایه‌سینه آلونی هم فاسده‌غی عسکرن ۵۰ مڭگه یتکرونی اوتنگانلگن یازالر. بوخبر گیرمانیه گازیته‌لرنده فرانسیه‌غه قارشی بیك شدتلی مقاله‌لر یازلوغه سبب بولغان ایدی. حاضرده فرانسیه حکومتینڭ مولای حفیظنڭ اوتنچن قبول ایتمه‌گانلگی حقنده پاریژدن تیلیگرام آلندی. الجزائر معاهده‌سینه مخالفت قیلو بولغانلقدن، فرانسیه حکومتی فاسنی اوزحمایه‌سینه آلودن قورققان.

یاپونیه – یاپونیه‌ده ایسو آتاونده کومر شاختاسینه اوط قابنوب کیتو سببلی بیك قوّتلی یانغن چققانلغی گازیته‌مزده یازلغان ایدی. اوشبوپاژارده ۲،۱۵٦٥ یورط، ۲۰۰ چاقرم اوزونلقده اورمان یانغان، ۱۱ کشی یانوب ئولگان هم ۱۱ کشی بیك قاتی ایمگه‌نگان. حاضرده یاپونیه ایمپیراطوری ملکنده‌گی اورمانلر یانا باشلاغان.

میکسیکه – میکسیکه‌ده اختلالچیلر حکومت عسکرینه تمام غالب بولدیلر. حاضرده آنده میکسیکه‌نڭ ژاشینگتون شهرنده‌گی سفیری دیلابارا تحت ریاستنده موقت حکومت تأسیس ایتلدی. سابق رئیس جمهور دیباز ایسپانیه‌غه قاچوب کیتکان ایکان، صوڭره آنڭ خزینه آقچه‌سندن ۲۰ میلیون صومنی آلوب، اوز اسمندن چیت مملکت بانکه‌لرینه صالغانلغی معلوم بولدی.

گیرمانیه – بوکونلرده گیرمانیه ایمپیراطورینڭ کچکنه اوغلی ایوواخیم آتاسی ژیلهلم هم باشقه زور کشیلر ایله برگه آوغه چققان ایکان. خطالق ایله آطدن یغلوب توشوب آیاغن صندرغان. بیچاره‌نی آغر حالده پوتسدام شفاخانه‌سینه ییبه‌رگانلر.

فرانس یوسف‌نڭ آوروی – آؤستریه ایمپیراطوری فرانس یوسف بر نیچه آتنادن بیرلی آوروب یاتا. طبیبلرنڭ بیك کوب مرتبه قاراولری صوڭنده حالینڭ بیك آور ایکانلگی معلوم بولغان. شول سببدن آؤستریه گازیته‌لری ایمپیراطور فرانس یوسف‌نڭ مملکتنی اداره اشلرن ولی عهد فرانس فیردیناندقه طابشراچغن واوزینڭ بیك اهمیتلی کاغزلرگه قول قویوکبی اشلر ایله گنه شغلله‌نه‌چگن یازالر.

آلبانیه فتنه‌لری – حاضرده آلبانیه‌ده شوکت طورغود پاشانڭ اشلری کوندن کون آلغه بارمقده ایکان. ترك عسکرلری صوغش اوچون، اهمیتلی بولغان ییرلرنڭ کوبسن اوز قوللرینه آلغانلر وعاصیلرنی قارلی طاولرغه کیتروب قصقانلر. یاوروپا گازیته‌لری آرناودلرنڭ بیك مشکل حالگه توشکانلکلرن یازالر. ایکی آراده صوغش باشلانودن قورقوب، قاراطاو حکومتی‌ده عاصیلرغه یاردم کیسکان هم ترکیه ایله دوست طورورغه تله‌گانلگن رسمی صورتده اعلام قیلغان. ایکی آراده‌غی مناسبتلرنی یاخشیلاندرور اوچون، قاراطاو کارولی نیکولاینڭ تیزلکده استانبولغه کیلوب، سلطان محمد خامس ایله کورشه‌چگی تیلیگراف خبرلرنده کورندی. کارولنڭ ولی عهدی میرکونڭ‌ده سلطاننی ماکیدونیه‌غه بارغان وقتنده قارشی آلورغه باراچغن یازالر.

ترکیه‌نڭ خارجیه وزیری رفعت پاشا دیکلاراتسیه چغاروب، ایکی آراده‌غی اختلافنڭ نزاعسز حل قیلنورغه یاقنلاشقاننلغن اعلام ایتکاچ، ترکیه وچورناگوریه آراسنده صوغش باشلانو احتمالی بتنه‌رگه یاقنلاشدی.

داخلی خبرلر

دارالعاجزین – روسیه‌ده رامانف‌لر نسلینڭ حکمدارلق قیلووینه اوچ یوز یل طولو خاطره‌سی اوچون پیتربورغده «قارت هم ضعیف اشچیلرنی حمایه جمعیتی» ملڭ کشی صیپارلق بربورط بنا قیلورغه قرار بیرگان. اسمیته بوینچه بو بنا ۵ میلیون صوملرغه توشه‌چکدر. سید عظیمبایف بو جمعیتکه کوب آقچه بیروسببلی فخری اعضا هم صاوّیت اعضاسی بولغانلقدن، آنڭ فکری بوینچه‌ مذکور دارالعاجزینده مسلمانلرغه آیرم بربنا یاصالاچقدر.

بوبناده مسلمان عاجزلر اوچون مخصوص نماز بولمه‌لری آیرم آشخانه‌لر یاصالاچق. مسلمانلر اوچون بولغان بو بنانی مسلمان خلقندن جییلغان اعانه ایله یاصارغه فرض قیلنا. ایڭ اوّل باشلاب بواشکه ملاعلی یاوشف اوزاسمینه برکاراوات یاصاو اوچون ۵ مڭ صوم اعانه قیلغان. بوندی زور اعانه‌سی اوچون اعانه جییو کامیتیتی یاوشف که پاتومستؤینی پاچوتنی گراژدانین‌لق درجه‌سی بیرلونی محلسندن صورایاچق ایمش.

قتل نفس – پینزه گوبیرناسی، چانبار اویه‌زی، رەشیتین آولندن یازولرینه قاراغانده، مذکور آولنڭ شرف الدین طاهر اوغلی ۷ نچی مایده آستراخاندن قایتقاندە، اوزن اوزی پچاق ایله صویوب ئوترگان. سببی حاضرگه معلوم توگل ایکان.

صابان طویی – اورینبورغده مسلمان جمعیتی فائده‌سینه ۱۵ نچی مایده صابان طویی یاصالوب جمعیت فائده‌سینه ملڭ صوم قدر خالص فائده قالغان.

اوچو آتناسی – پیتربورغده اوچو آتناسینڭ دورتنچی کوننده تیگز توشو اوچون تعیین قیلنغان پریزلرنڭ برنچی‌سی واوچونچی‌سن یفیمف، ایکنچیسن ژاسیلیف آلدی. لیبدف یوڭ کوته‌رو پریزینه اوچقانده ییل ایله اماطه‌نڭ قرینه‌باروب توشکان. اوچقچی ضررلاندی. استیپراسملی اوچوچی اوچ میتر قدر یوغار یلقدن اوچقچی ئه‌یله‌نوب توشو سببلی قولن چغاردی هم باشقه ییرلرن‌ده ایمگه‌تدی.

بیشنچی کوننی بخارا امیری‌ده اوچقاننی قارارغه کیلدی. بونڭ آلدنده تیگز توشو پریزینه یفیمف، ژاسیلیف، سیگنوهم لیبدف اوچدیلر. یفیمف ایله ژاسیلیف‌نڭ بیك یوغاریدن اوچولری هم عالی مهمانلر آلدینه تیگزگنه کیلوب توشولری امیر جنابلرینڭ نظر دقتن جلب ایتدیلر. امیر اوچوچیلر ایله طانشوب اوچقچلرن قاراب، بایتاق مصاحبه قیلدی.

آلتنچی کوننی تیگز توشو اوچون تعیین قیلنغان پریزلرنڭ برنچی واوچونچیسن برسی ٤۰۰ برسی ۱۰۰ صوملق پریزلرنی ژاسیلیف آلدی. ۲۰۰ صوملق ایکنچی پریزنی یفیمف آلدی.

کوبره‌ك یوڭ کوته‌رو اوچون تعیین قیلنغان پریزلرنڭ برنچیسن – ۷۵۰ صوم – لیبدف، ایکنچیسن – ۲۵۰ صوم – سیگنو آلدی.

تورلی خبرلر.

— ۱۱ نچی مایده طرویسکیده «نجات» قرائتخانه‌سنده ژاندارملر تنتو یاصاب، بلطرغی «المنار» مجله‌سی هم اون دانه واق رساله‌لر آلوب کیتکانلر.

— آزیه تیمر یولن یاصاوچی گینیرال آننیکف‌نڭ پامه‌تنیگن یاصاب بترو اوچون بخارا امیری ۵،۲۳۵ صوم اعانه بیرگان.

— اوفا اویه‌زنده، کاراولفکه دیگان ییرده ۳۰۰ یورط، ۲۰۰ ایگن آمباری هم ۲٦٤ باش موگزلی حیوان وبربالا یانغان. ضرر ۲۰۰ مڭ صوملاب بار.

— برنچی آپریلدن برنچی مایغه قدر روسیه‌نڭ تورلی ییرلرنده حکم بوینچه ۱٤ کشی اوترلگان. بویلنڭ دورت آینده بارسی ٦٦ کشی اولم جزاسینه حکم ایتلوب، ۲٦ کشی اوترلگان. آپریل اچنده گازیته محررلرینه بارسی ٦٤۰۰ صوملق ۲٤ مرتبه اشتراف صالنغان. اما دورت آی اچنده ۳۵،۱۷۵ صوملق ۱۰٦ مرتبه اشتراف صالنغان.

— اوتکان کونلرده‌گی یاغمور ایله ژلادیکافکاز تیمر یولنده قارابولاق ایله اسلیپسوؤسکی استانسه‌لری آراسنده یول بوزلغانلقدن پویز طوقتاغان.

— نیژنی طاگیل زاوودندن خبر بیرولرینه قاراغانده، آلاپایؤسکیده پوچته کانتورینڭ ناچالنیگی صالتورین ۱۰ مڭ صوم آقچه اله کنروب قاچوب کیتکان.

— صاراتفده یورط خوجه‌لرندن دورت یوزله‌ب کشی شهراداره‌سن تفتیش قیلونی صوراب داخلیه وزیرینه عریضه بیرگانلر.

— طرویسکی یاشلرینه شرق کیچه‌سی یاصارغه گوبیرناتور طرفندن رخصت بیرلمه‌گان.

فاتحه خانم آیتؤا مکتبنده‌گی قول اشلرینڭ ژیستوفکه‌سی.

۲۰ نچی مایده جمعه کون ایرته برلن ۱۰ ساعتده مسلمان قزلرمزنڭ قول اشلرینی قاراو قصدی برلن مذکور مکتبکه باردم؛ منم کبی قارارغه کیلوچیلر بولغالای باشلاغانلر هم بعضلری قاراب چغوبده بارالر ایدی. ژیستوفکه‌گه قویلغان نرسه‌لر اوزلرینڭ گوزل اشلنولری برلن منم دقتمنی جلب ایتوب اوزمنی بیك تأثرلندروب منی بتونلای باشقه بر «خیال» عالمینه کرتوب طاشلادیلر. «بزنڭ تاتار قزلری‌ده باشقه ملت بالالری بلگان هنرلرنی بلورگه قادرلر ایکان! آلارده شرعا ممدوح وگوزل بولغان بر کسبنی کامل روشده بلوب اوزلرینی محتاجلق سائلچیلك قیلودن وباشقه قصور وکیمچیلکلردن صاقلی آلورلقلر ایکان! آلارده آدملر قطارنده یاخشی درجه آلوب راحت وطنچ حالده یاشی آلورلقلر ایکان!» دیگان اویلارغه کیتارگه مجبور بولدم.

بو کونگه قدر بزده بو کبی هنرلرنی اوگره‌تو یوق حکمنده ایدی. شول سببلی دنیاده فقیرلك وخورلقده یاشاوچی خاتونلرنڭ‌ده کوبره‌گی بزنڭ مسلمان خانملری ایکانچیلگنده شبهه یوقدر.

درست، بزنڭ مسلمان خانملری آراسنده قز بالالرغه هنر عاملرنی اوگره‌تمك اول قدر لازم وتیوشلی توگل دیب ایتوچیلرده آز بولماس، لکن بولار بتون عمرلرینی بایلق وراحتلك ایله اوتکارگان خانملرگنه‌در. بز ایسه اشنی توبندن اویلاب، عمرلرینی فقیرلکده وآغرلقده کیچرگان خاتونلرنڭ حاللرینه دقت ایتوب، عبرت آلورغه کرك.

مثلا بر خاتون‌نڭ ایری وفات بولاده بیش آلتی کچکنه‌گنه بالاچاغالری قالا هم آنڭ آغای انسی یا که بایراق قرداش

قازانلیلر – قافقازلیلر.

I

صوڭ سنه‌لر باکوده، یعنی قافقازلیلرڭ مرکز حیاتی اولان باکوده قالدیغمه کوره چوقدن برو «یولدز» اداره‌سنه بورادن مکتوبات یازمق فکرنده بولنیوردم. فقط، انسانی غایت صیقی صورتده صاروب آلان باکونڭ سلسلهٔ مشاغل حیاتی بر آن اولسون تبرنمکه براقمه یوردی... اما، حیرت!. باکو معیشتی قدر «قوله یدوسقوب» (الواننما) تشکیل ایدن وهرکونلك تحولات متلونه‌سیله بر منظرهٔ رنکارنك کوسترن شهر داها یر یوزنده بولنماسی محتمل دگلدر. بوراده دائمی صورتده باقی وپایدار اولان هیچ برشی بولناماز.. عجایب طبیعت!– قافقازلیلرڭ روحنه بگزه‌ین باکونڭ هواسی‌ده برهفته‌ده فصول اربعه‌نڭ دوردنی ده چویروب دوندردیگی کبی صفحات حیاتی‌ده هفته‌ده یدی دورلی الوان واشکال سریع الزوالی کوستریور.. عجبا انسانلرڭ احوال اجتماعیه‌سی وبتون حرکات حیاتی هب کندیلرنڭ خصوصیت روحیه‌سنه کوره‌می ترتب ایدیورده – روحلری‌ده آنجق وآنجق طبیعت، اقلیم ومزاج هوا تأثیراتنه کوره‌می تشکل ایدیور؟

اویله ایسه، عجبا روح دنیلن‌شی آنجق محیط هوادن طوپلانوب انسانلره اجرای تأثیر ایدن برقوهٔ اقلیمیه‌دن (مادیه‌دن!) باشقه برشی دگلمیدر؟ – دائره‌سی داخلنده یاشادیغی محیطڭ، طبیعتڭ، اقلیمڭ تأثیرینه کوره ماهیت روحیه حاصل ایدن بنی بشر – طوپراغنه، هواسنه کوره کسب خاصیت ایدن نباتاتڭ عینی دگلمیدر؟!

قافقاز هواسینڭ بوکون حرارتیله بو غایق درجه‌ده سیجاق بریاز تشکیل ایدوب یارین شدت زمهریله انسانلری ازه‌جك قدر صوغوق برقیش میدانه کیتردیکی کبی قفقازلیلرڭ روحی‌ده عینیله برآنده آتش کبی قیزییورده، پاتلاییور، – صوکبی‌ده طوکیورده، بوزلایور.

ایشته بوکبی خاصیت روحیه‌یه تأسس وترتب ایدن معیشت اجتماعیه واصول معاشرت‌ده برقاعده واساس دائمی اوزره پایدار وبرقرار اولامایور. وبوتلطولاییدر بوراحیاتنڭ هر صفحه‌سی قوله یدوسقوب، هرلحظه‌سی بوقلمون غرائبنمون‌در!

برکون باقارسڭ باکو شهری روسیه اسلاملرنڭ منبع معارف ومرکز مدنیتی دیدیرته‌چك درجه‌ده گرولتیلرقوپاریور بیوك داهیلر، شاعرلر، محررلر، جماعت خادملری میدانه کلیور. وحتی قوری بر چالیم‌دن عبارت اولان جلوهٔ طنطنه‌سی، ولوله‌سیله، شیوهٔ شیرین ادای ادبیاتیله، تیاترولری وهردورلو آثار واحوال جاذبه داریله خارجدن بیله آدملر جلب ایدیور. اسلاملر عظیم برخطوه‌لرله شاهراه ترقیاته قدران اولارق اطرافی غلغله‌دار ایدیورلر. وبرکون‌ده باقارسڭ‌که، غزته‌لر آبونه‌سزلکدن، اداره‌سزلکدن یکدیکرینی متوالیا قاپانیور، اهالیٔ اسلام بردانه غزته‌سز قالیور. شاعرلری، عالم اسلامڭ بوکونگی ابن سیناسی اولان علی بك حسین زاده‌لری ودیکرلری باکوبی ترك ایدیور، خارجه کیدییورلر. محیطی قارانلق باصییور، وورهاوور – طبانچه پاتلاییشندن باشقه برسس ایشیدیلیور. برداها باقارسن یدی سکز غزته میدانه کلمش، باغرییور، چاغرییور، دوام ایدییور، کیدییور، کیتدیکچه قاپانیور، باغلانیور... وهکذا...!

عجبا بوحاللرڭ سببی نه‌در؟!

بونڭ سببی باکو معیشتنده مرکوز خصوصات وعناصر مختلفه ومتضاده‌نڭ امتزاج غیرطبیعی‌سی‌ده؛ داهاطوغروسی؛ امتزاج ایده‌مه‌سیدر. باکو شهری، – آوروپا مدنیتیله، معارف وصنایعیله – آسیا وحشتلکدن، جهالتندن، بیرتیجیلغندن ممتزج برملز غریب حیات میدانه کتیرمش اولماسیدر!

فی الحقیقه، فرانسزواری سیلندر، پنسنه، باستون، جانتلمانلق، معارف، ادبیات، نزاکت؛ – حیدودواری بیرتیجیلق، یغماجیلق صویغونجیلق، خونریزلك، جهالت، وحشت، بدویت!... هپسی برروحڭ مرکزنده مرکوز!

باکو شهری طبیعی وغیرطبیعی (صناعی) طریقیله حاصل اولان میلیونلردن؛ میلیون میلیون آلتونلردن متشکل بیتمز، توکنمز برثروت خارق الخیال ایله صوڭ درجه آچلقدن، فقر وفاقتدن، شدتدن قاریشمش برشهر یکتادر. دنیانڭ بلکه‌هیچ بر ییرنده باکوکبی میلیونلری برکونده بیرآلتندن فیشقیران برشهر بولنمادیغی کبی، هکذا جهانڭ بلکه ایڭ فقیر، ایڭ ویران برکوشه‌سنده بیله باکو قدر اورامده (سوقاق‌ده) آجندن ئولن برآدم ایشیدیلدیکی یوقدر. باکوده ایسه سنه به‌سنه برچوق آدملرنڭ آچلقدن اورامده ئولدیکی اوراق حوادثه، سجل وقوعاته قیداولنیور.

خلاصهٔ کلام، بوراده شوقدر «مدنیت»له، شوقدرده وحشت؛ شوقدر بیوك دولت وثروت ایله برابر شوقدرده مسکنت، فقر وفاقت؛ قتل وقتال!... هپسی برنقطه‌ده موجود!... روح بشریتڭ آق صفحه‌سنده قرمزی‌لك! – (شائبه – طاب).

بونه‌در؟

تلمفلر اولسون!!..

قان!... قان!.. هب قان!.. اووف!

فقط، اوقدر زحمت چکمه‌یکز! – اوراق بشریتی آقتاروب بوقان‌طامله‌سنی آرامق هرکسه آسان ومیسر اولاماز. آنچق باکودن بر مسلمان وبرایکی روس غزته‌سی آلوب مطالعه بیورکز. قان ایسنه (قوقوسنه) بوغولاچقکز، نفسکز کسیلور؛ صولویه‌مازسکز. براقکز غزته‌لری؛ دوشونکز: نه‌قدر ئولن ئولدیرن وار؟ – بش... اون.. اون بش... وهکذا.. هرکون! – اووف!

– کیم کیمی ئولدیرمش؟

– «مسلمان» – مسلمانی یاباشقه‌یی.

ئولدیرن هب مسلمان، ئولن ایسه یامسلمان، یا غیری!

قان... قان!.. ایشته بورا بالاسینڭ غدای روحی!. او – قانسز یاشایه‌ماز؛ باشقه‌سنی ئولدیرمه‌دن اوزی دیری اولاماز!

سز اونڭ حضورنده بولنورکن – کندیکزی روبنصون ویاخود (ماین – رید) آطه‌لرنده حس ایدیورسکز. کوزکزڭ اوکنده مجسم

قبیله‌سی ده بولمای؛ اوشنداق ایر فقیر بولدیغندن بالالرن تربیه‌قیلورلق مالی‌ده قالمی هم بوخاتوننك هنریده بولمای. ایمدی اویلاب قارایق، بوخاتون بیش آلتی بالانی نیچك طویدرسون ونیچك تربیه قیلسون، نیچك ادب اخلاق وهنر اوگراتسون؟ البته ممکن توگل. بوخاتون چاره‌سز بالالرینی سائلچیلك قیلورغه وصوراشورغه چغاروب ییبه‌ره. یتیم قالوب ده کوڭللری تمام ایزلگان بیچاره بالالر تربیه قیلوچیلری بولماغاچ آبدراب یغلی یغلی صورانورغه وتله‌نورگه چغوب کیته‌لر. بو صورانوننك ایسه آخرنده ثمره‌سی نه‌ایدیکی ده تجربه‌لی کشیلرگه بیك معلومدر. بو ژیستفکه فاتحه خانم آیتوانك دین قرداشلرینی منکور فقیرلك وکیمچیلكدن قوتقارورغه قورال بولغان علم وهنر اوگره‌تورگه بارچه‌لرمزدن اوّلره‌ك توشنوب، تربیه اورلقنی طاراتورغه، دین وملتمزنك ترقیاتینه مالی برله‌ن حرکت ایتدیکنی آچق کورسه‌توب طورمقده‌در هم کوردکمز قول‌اشلرینه باش سببچی اولاراق اجتهاد ایدوب بو ژیستفکه‌نی یاصاغانی اوچون آنك عمرینه برکات بیروب قیامتکه قدر اسم شریفی ایزگولك ایله ذکر قیلنغای ایدی. همده بوهنر اشلری باشقه مکتبلرمزگه‌ده نمونه اولاراق خاتون قزلرمزغه معیشتلرنده الوغ یارده‌چی وییته‌کچی بولغای ایدی!

م. ق.

قزان خبرلری

محکمه زالندن.- بوکونلرده آکروژنی محکمه‌ده اوزینك برادرن ئوترورلك ایتوب جراحتله‌وده متهم بولغان دولگوشه‌ین فامیلیه‌لی ۱۹ یاشلك یگتنك اشی قارالدی. اتهامنامه‌ده بیان اولندیغینه قاراغانده منکور واقعه اوشبو ره‌وشده بولغان:

منکور ایکی قارداش صاباچی پیریئولکده آتالرندن قالغان یورطلرنده برگه طورغانلر ایکان. آنلر ایکیسی ده آتالرندن کوچکان الکحول ایله مبتلا بولغانلر. باشده اورتا مکتبده اوقی باشلاسه‌لرده، مسکرات استعمال ایتولری سببلی قوولغانلر. آندن صوك هیچ براش اشله‌میچی فحش آرتندن یورولرنده دوام ایتکانلر. ۱۹۰۹ نچی یل ۱۷ نچی مایده آنلرنك یورطلرینه بر فاحشه کیلگان ایکان. شونك اوچون، ایکی برادر نزاع چغارغانلر. آبزاسی یا کف نك فاحشه‌نی بولمه‌سینه آلوب کره باشلاغان کورگاچ فیلیپ دولگوشه‌ین کونله‌شووینه چدی آلمیچی آنك اچن پچاق ایله آقتاروب چغارغان. شفاخانه‌گه ییبه‌رلوب برایکی کون طورغاندن صوڭره مجروح ئولگان. دولگوشه‌ین اوشبو جنایتی اوچون، حکمگه بیرلگان ایکان. اشی برنیچه مرتبه قارالورغه تعیین قیلنسه‌ده، محکمه‌گه اچوب کیلووی سببلی کیچکدرورگه لزوم کورلگان. نهایت آنی حبسخانه‌گه یاوب قویارغه مجبور بولغانلر. اوزی ۱۹ غنه یاشنده بولسه‌ده، آلکوگولیك ایکانلگی توسندن اوك کورنوب طورا. آکروژنی محکمه آنی عیبلی طاوب، ۲ یلغه حبسخانه‌غه یابارغه قرار بیردی.

◆◆

شهر اداره‌سی طرفندن معاهده‌گه خلاف‌لق قیلغانلغی اوچون، صویوللری جمعیتینه ۳۵ ملك صوم اشتراف صالنغانلغی گازیته‌مزده یازلغان ایدی. اشترافنی توله‌رگه راضی بولماغانلقدن، شهر اداره‌سی بو خصوصده آکروژنی محکمه‌گه مراجعت ایتکان ایدی. آکروژنی محکمه ۱۷ نچی مای مجلسنده بو اشنی قاری آلمایاچغن اعلان ایته‌رگه قرار بیردی. بو مسئله صویوللری جمعیتینك باش اداره‌سی طوراطورغان پیتربورغ محکمه‌سنده قارالورغه تییشلی.

صوبلیف مونچاسی حقنده.- موکریه صوبلیف مونچاسینك خوجه‌سی شهرننك رخصتندن باشقه ییر آستندن طروبالر ییبه‌روب، نجس صولرن تیمر یول دامباسی یانده‌غی بولونغه چغارا ایکان. نظامغه مخالفت قیلو بولغانلقدن، گوبیرناطور جنابلری بو خصوصده تفتیش یاصارغه قوشوب، شهر اداره‌سینه خبر ییبه‌رگان. شهر اداره‌سی بو مسئله‌نی حفظ صحت کامیسیه‌سینك قاراوینه طابشرورغه هم شهر طبیبی ایله برگه صوبلیف مونچاسن قاراونی پالیتسه‌میستر جنابلرندن اوتنورگه قرار بیرگان.

ولایت زیمستواسینك اشی.- ولایت زیمستواسی اداره‌سینك سابق رئیسی گیرکین اوزینك ایمینیه‌سی اوچون، زیمستوانك اسکلادندن ۶۰۸۱ صوملق ایگن قوراللری آلغان ایکان، رئیسلکدن چققاچ، توله‌رگه راضی بولماغانلقدن، زیمستوا اداره‌سی بو حقده آکروژنی محکمه‌گه مراجعت ایتکان. بواش اوچنچی کون آکروژنی محکمه‌نك گراژدانسکی شعبه‌سنده قارالدی. آکروژنی محکمه ۶۰۸۱ صومنی گیرکین‌دن زیمستوا فائده‌سینه آلوب بیرو ایله برابر ۳۵۲ صوم محکمه مصارفن ده آندن توله‌تورگه قرار بیردی.

کوپر صوغودن امتناع.- عسکریه اداره‌سی ایگومنی بیسته‌سی یانده قزان یلغاسی آرقلی کوپر صوغونی صوراب، شهر اداره‌سینه اعلامنامه ییبه‌رگان ایدی. اعلامنامه‌سنده لاگیرغه چققان عسکرلرگه قزان یلغاسی آرقلی صال وپیریئوزلر ایله چغوننك بیك اوڭغایسز بولغانلغن بیان قیلغان ایدی. شهر اداره‌سی آقچه‌سی بولماغانلقدن عسکریه اداره‌سینك اوتنچن قبول ایته آلمادی هم عسکریلرگه موسکوا-قزان تیمریولینك کوپرندن یورورگه ممکن ایکانلگن بیان ایتوب جواب قایتاردی.

قایغیلی واقعه.- اونیویرسیتیت اورامنده ماگنیتسکی یورطنده دۋورنیك بولوب طوروچی کلیوچنیکف فامیلیه‌لی آدمنك خاتونی ۳ آیلق بالاسن ته‌ره‌زه توبینه اوطورتوب، اوزی تگوایله شغلله‌نه باشلاغان ایکان. کورمه‌گان آراده بالاسی طاشقه یغلوب توشکان. خاتوننك قچقرغان طاوشینه کشیلر کیلوب قاراغاچ، بالانك ئولگانلگی معلوم بولغان. بیچاره خاتون خفاسینه چدی آلمیچی عقلندن شاشو درجه‌سینه یاقنلاشقان.

ۋه‌یکانین حقنده.- بوندن الك شهرننك براند مایوری ۋه‌یکانین یانغن زماننده چققان اختلاف سببلی پالیتسه‌نی هم پالیتسه میسترنی حقارت قیلوب، بریاز وییبه‌رگان ایکان. گوبیرناطور جنابلری بوننك اوچون، آنی حکمگه بیرو حقنده شهر اداره‌سینه خبر ییبه‌رگان. بو خصوصده حقوق کامیسیه‌سنده مذاکره بولغان ایدی. کامیسیه حقارت قیلغانلغی اوچون براندمایورنی حکمگه بیروده شهر اداره‌سینك اشی بولماغانلغن اعلام ایته‌رگه قرار بیردی.

بالالر اوینی.- بالالرنك کوڭللرن آچو هم آنلرنك اعضالرن قوّتله‌ندرورگه طرشو اوچون، تربیۀ اطفال جمعیتینك جای کوننده بالالر اوینی یاصاغانلغی معلومدر. بوسنه آندی اوینلر شۋیتساریه باقچه‌سنده یاصالاچق. برنچی اوین بوگون ساعت ۴ ده باشلاناچق هم آندن صوك هر آتناده ۳ مرتبه یاکه آندن آرتغراق اوینلر بولاچق. اوین میدانینه مولودینکوا داچاسی یاندن کرورگه کیره‌ك.

صابان طویی.

کون صالقون، بولوطلی هم نی قدر یه‌مسز بولسه‌ده صابان طوییننك برنچی کونی خیلی روحلی بولدی. تماشاغه کیلوچیلر کوب ایدی. بو کوننك پروگرامنده فرانسوزچه کوره‌ش هم طایلر اوزشی یازلغان بولسه‌ده اشتراك ایته‌رگه تله‌گان کشیلر بولمادی. شول سببدن ایکنچی کونلرگه قالدرلدی. میدان عموما بیك ترتیبلی اوزدی. لکن میدان کچکنه‌لك قیلدی. آرزانلی اورنلر بتکانلکدن کوب کشیلر میدانغه کره آلمی قالدیلر. کوره‌شکه ۴۴ کشی اشتراك ایتدی. آراده محمدشریف ولیشین، نزیر عین‌الدینف، میرسیاف عمادالدینف، اوحدی احمدییف، مرتضی مصطفی اوغلی، شیخ‌الدین حسینف، عبدالرحمن احمدجانف، خیرالله فضل‌اللین هم حافظ‌الله صاحب‌اللین نام کوره‌شچیلر امتیاز کسب ایتدیلر. صوڭغه طابااوشبو امتیاز کسب ایتکان کوره‌شچیلر خصوصی پریز آلو اوچون اوز آرا کوره‌شوب آخردن حافظ‌الله صاحب‌اللین یاطرغه‌قالوب مکافاتنی آلدی. حافظ‌الله میدان باشلانغاندن آخرغه قدر کوره‌شوب یگرمی ییدی کشینی جقدی. یوگرشچیلر باریسی ۱۵ کشی ایدی. برنچی مکافاتنی آیدار آولینك نور محمد کمال‌الدینف، ۲ نچی مکافاتنی عارف شاهمردانف ۳ نچی مکافاتنی محمدجان واحدف آلدیلر. آطلر اوزشینه ۱۶ آط اشتراك ایدوب برنچی مکافاتنی صلاح‌الدین فیض‌اللین آتی، ۲ نچی پریزنی مفتاح‌الدین اسملی کشیننك آتی، ۳ نچی پریزنی صفاسعییف، ۴ نچی پریزنی یورطشنك حسن‌الدین نام آدملرنك آتلری آلدیلر. میدانده آرزانلی اورنلر بیتمه‌دی. قیمتلی اورنلرغه هوسکارلر آز طابلدی. شول سببدن صابان طویی اداره‌سی اورن بهالرن آرزانلاتونی معقول طابدی.

بوندن صوڭغی کونلرده

برنچی ره‌د	۷۵ تین
۲ نچی ره‌د	« ۶۰
۳ نچی ره‌د	« ۵۰
۴ نچی ره‌د	« ۴۰
۵ نچی ره‌د	« ۳۰
۶ نچی ره‌د	« ۲۰
گاللیریه	۱۰ تین بولاچقدر.

گیپنوتیزم وماگنیتیزم حقنده.

صوڭغی سنه‌لرده گیپنوتیزم هم ماگنیتیزم حقنده تورلیچه خبرلر یازلغانلغی گازیته اوقوچیلرغه معلومدر. بعضلری ماگنیتیزم قوه‌سینه مالك بولغان کشیلرنك ایسرتکچ اچوهم باشقه نیرۋنی (عصبی) آورولر ایله مبتلا بولغان آدملرنی سلامتله‌ندرگانلکلرن یازالر. شهرمزده سیتنیکف اسملی آدمنك ده ماگنیتیزم سایه‌سنده عصبی آورو ایله خسته‌له‌نگان کشیلرنك کوبسینه شفا بیرگانلگی میکا بایتاقدن معلوم ایدی. آڭا بارغان کشیلردن بعضلرینك شفا طابا آلماغانلقلرن ده ایشتکانم بار ایدی. مین بو خصوصده اوزمنك یاقن آدملرمدن برسن آڭا آلوب باروب، تجربه یاصامقچی بولدم. اول آدم الکحول ایله مبتلا ایدی. اوزی آول ییرنده طورغانده یعنی اچه‌رگه بولماغانده ایسرتکچ استعمال ایته‌رگه محتاج بولماسه‌ده، شهرلرگه وروس آوللرینه بارغان وقتده هیچ ده اچمیچی توزه آلمی ایدی. مین برکوننی سیتنیکف جنابلرینك خانه‌سینه باروب، آنی اچودن طوقتاتورغه ممکن بولووی یاکه بولماوی حقنده کیڭاش ایتدم. اول:- «اگرده اچو ایله مبتلا کشیننك اوزینك آندی یامان اشنی طاشلارغه اراده‌سی بولسه، بوتونله‌ی طاشلاتورغه ممکن» دیدی. منکور آدمنی آڭا آلوب باروب کورسه‌تدم. سیتنیکف جنابلری باشده الکحول استعمالندن طاشلاتو کبی آور اشنی اوستینه آلا آلمایاچغن سویله‌سه‌ده، صوڭره آنك چن کوڭلدن اچودن طوقتالورغه تله‌گانلگن بلگاچ راضی بولدی هم ماگنیتیزم سایه‌سنده ۳-۴ کون اچنده آورونی سلامتله‌ندردی. برایکی مرتبه بارغاچ‌ده، آنك کیفی یاخشیلاندی. اچو توگل، مسکرات صاتلا طورغان کیبتلر یانندن اوتکان وقتده‌ده، الکحولنی ایسکه توشروب، کوڭلی بولغانغانلغن میکا برنیچه مرتبه سویله‌دی.

اوشبو واقعه‌دن صوڭ سیتنیکف جنابلرن ینه‌دن کوروب، گیپنوتیزم وماگنیتیزم حقنده بر آز استفسار قیلغان ایدم. بو خصوصده اوشبو معلوماتنی آلدم: گیپنوتیزم قوه‌سی هر کشیده بار. طریقن بلو ایله آنك اوزنده بارلغن هرکمگه حس ایته‌رگه ممکن. اما ماگنیتیزم قوه‌سی یوزمکدن فقط بر کشیگه میسر بولسه بولا. اوشبو قوّتگه مالك بولغان آدملر تلقین ایتولری سایه‌سنده کوب کشیننك عصبی آورولرن بتورورگه موفق بولالر. بوننك ایله دوالانورغه تله‌گان کشیلرگه ماگنیتیزورننك قوّتینه اشانورغه هم یوقلاتقان وقتده یوق بار نه‌رسه‌لر اویلامیچی طورورغه کیره‌ك. ایسرتکچ اچودن طوقتالاسی کیلگان کشیننك اوزنده طاشلار اوچون، بیك زور اراده بولو تییش. یوق ایسه، خاتوننینك یاکه

قانلی دومان طورییور؛ کورچکسکزکه، ناصل باشکز تن‌دن آیریلیور، ناصل یوره‌ککزه قورغاشون (یدره) کچیور، خنجر صاپلانیور، ناصل قارنکزی پیچاق یاریور...

وهکذ!...

ایشته بوراده‌گی روحلرك خاصیتی وبو روحلره مستندا ترتب ایدن اصول معیشتك ماهیتی مختصرا بوندن عبارتدر. بوراسینه داها روح مدنیت کیرمك ایچون پك چوق زمانلره احتیاج وار. وقت بیوریلسون: «روح مدنیت» دییورز، «مدنیت» دیمه یورز، چونکه بوراده الك مدنی واك یوکسه‌ك تربیه وعالیه کوره‌نك ماهیت روحیه‌سی بو مرکزده‌در!

شیمدی احوال معیشتك بوکبی خصوصات روحیه‌یه تأسس ایتمه‌سنه نطولاییدرکه، هرکس بوراده بر محیط متزلزل ایچره بولینور وهیچ کس برکره قوردیغی اهنك معیشتنك یارینه قدر خللدار اولمایاجغنه، دکیشمه یوب صاغلام قالاجغنه امین دگلدر. هرکس کندینی دائما چالقالانان طالغه‌لی بر دڭزنك تلاطمات هلاکت آوروی آراسنده قالمیش کبی چکیشیکه، چار پیشماغه وحیات دالغه‌لری آراسنده چیرپینه‌رق بلا آرام کوره‌شمکه مجبوریت تحتنده اولدیغنی حس ایدییور. وهر دقیقه کندینی صحنۀ جهاده حاضر اولماسی وهر دورلو قهرامانلق، فداکارلق ابرازنه آماده بولنماسی لازم کلن برعسکر کبی حساب ایدییور. بوراده قهرامانلق، فداکارلق ابراز ایتمه‌دن بر مقاله یازمق بیله ممکن اولمایور. واقعا شوقدر طبقات محیط حیات ایله صاریلان وشوقدر سلسلۀ شرایط خصوصات ایله زنجیرلنن بر آدمك کندی خصوصی ایشلرندن باشقه داها برشی دوشونمکه امکانی اولا بیلورمی؟ برشی دوشونمك ایسته‌رسه بیله اوزندن شوطبقه‌لری صییروب آتماغه وشو زنجیرلری جیرپینوب پارچه‌لامق ایچون بیوك بر قهرامانق ابراز ایتمکه مجبور بولنه‌جغی بدیهی دگلمیدر؟

ایشته عاجزلری ده شوکبی محیط معیشت ایچره یاشامقده اولدیغمه کوره‌شیمدی‌یه قدر برشی یازماغه امکان بولامایوردم.. فقط، تصادفه برکت اولسون، که صوك وقتلر خصوصی برایشله بورایه کلمش اولان بزم قازان (جانته‌لمان)لرندن برایکی نفر تاجرسیار افندی ایله مصاحبه‌ده بولنماغه راست کلدی. مصاحبه‌مز کیده کیده قافقازلی اهل اسلام قارداشلرمز جاده‌سنه انتقال ایده‌رك ایپجه مبادلۀ کلامی موجب اولدی.. فقط، تأسفه قارشو مصاحبلرمزك بری کچن سنه بتون قافقازلیلری وحتی ایرانلیلری‌ده لایقنجه اوگره‌نوب قایتمش (؟) اولان برادری کبی کندینی بر مللشناس (اتنوغراف) بیله‌رك آغی-قاره دییه‌چك قدر عناد ایله مرکب جهالتنی ایلری سوریپوردی.. دیگری ایسه، قازان دریجیلرندن بر نفر صراتوف تاتاری ایدی.. مصاحبه‌ده فکرلرمز اویمادیغنه کوره دریجیلرمزك دائرۀ نزاکتدن چیقدیقلرنی کورنجه تأسفدن متحیر، دوغروسنی سویلمه‌لییم، منفعل اولدم. وبوند نطولایی ده (جواب...... باید خاموشی) دییه‌رك سکوتی التزام ایله حقیقت کیفیتی قلمه آلمق مساعده‌سنه منتظر قالماغه قرار ویردم.

ایشته بوسببدن‌طولاییدرکه، چوقدنبرو مقصدم اولان مادۀ ملاحظاتی قلمه آلمق امکاننه مالك اولدیغمی حس ایدنجه بو دفعه دوغرودن دوغری مسئله‌نك غایت اینجه (نازك) یرندن، اورتاسندن چاقدیرماغه مجبور بولندم. یوقسه سرلوحۀ مقاله‌مز «قازانلیلر- قافقازلیلر» کبی کوزلری خر پالایان پایغاره‌لی عنوان ایله معنون اولمایه‌جق ایدی. آنجق (باکو مکتوبلری) عنوانیله یازمق فکرنده بولنیورم؛ بوندن صوڭره‌ده اویله یازاجغم..

بورادن مکتوبات یازوب یاڭی امریقا کشف ایتمك ایسته‌میورم؛ فقط، بز روسیه اسلاملری ایچون داها آمریقافلان شویله طورسون، حتی بر مملکت داخلنده یاشامقده اولان دینداش ودیلداشلرمزله ده لایقنچه معارفه‌مز یوقدر؛ بر برمزی پاپاغمزدن، قیافت ظاهره وسیمای مملی مزدن باشقه تانیمایورز.. آراده پك چوق یازیلاجق، آڭلاشیله‌جق شیلر وار؛ بونلری یازمالی یز، بربرمزله آڭلاشمالی، طانیشمالی، بز یکدیکرمزی تانیمایوب، آڭلاشمایوب نامعلوم حاللره، چوروك ظنلره، یاڭلش فکرلره مبنا اولان موازنۀ تحسسات ایله یاشایه‌ق-بیوك غفلت ایتمش اولورز. اما یکدیکرمزی بیله‌رك، کوزل تانیه‌رق حصوله کلن موازنۀ مناسبات داهامتین، داها دوامی وامین اولور. حسیات وتحسسات باشقه‌شی در، اما حقیقت حال داها باشقه‌در؛ حسیات ایله حقیقت حال بر میزانده اولچنه‌مز!

ایشته، بوحقیقتی آڭلامق ایچون بر دورۀ مطالعات وملاحظات آچمق اقتضا ایدر. برملتك حقیقتنی آڭلاماق ایچون آنك بکزادده‌سی، طبقۀ فوقانیه‌سی طاشیان یاقه‌سنی، ستره‌سنی، پنسه‌سنی، باستونی کورمك؛ طبقۀ تحتانیه‌سنی تشکیل ایدن عمله وحمله صنفنك پاپاغنی، سرپوشنی، چاپوتنی، چاپراسنی کوزدن کیچرمك کفایت ایلمز.- اوملتك مکتبنی، مدرسه‌سنی، مطبعه‌سنی، مطبوعاتنی، ادبیات نشریاتنی؛ صنایعنی، قرائتخانه، کتبخانه، صنایعخانه‌سنی وبتون تأسیسات خیریه، مدنیه ونشریه‌سنی کورملی. داغلرنی، داشلرنی ایشمه‌لی، اورادن شهرلرنی، ایولرینی (سوقاق طرفی پنجره‌سز اولان دیوارلرینی) دلوب دیشمه‌لی ده روحلرنه قدر کچمه‌لی! - اووقت آنجق درجۀ معارف ومدنیتنی، تربیه وانسانیتنی، بتون ماهیت حقیقیه‌سنی اولچمه‌لی، آڭلامالی!

ایشته، بوعاجز شونقطه‌لری تدقیق وتحقیق مقصدیله باکوننك اوزندن دگل، باکودن یکرمی بیش ویرستلر مقداری ایلرووده (شمالده) اولان افشرون قلۀ نشانی (آپشرون مایاغی) نام محله‌دن باشلایارق طاقتم مساعده‌سیله مشاهده وملاحظه ایده بیله‌جکم قدر خصوصات آنف البیانی هم طوپلایه بیله‌جکم، وبیله‌جکم قدر معلوماتی بتون تفصیلات وتحلیلاتیله «یولدز» قارئلرك پیشگاه مطالعه‌سنه وضع ایتمکه، ومطلق بربرمزله تانیشمق امیدیله طرفین آراسندن برخط متوازی کچیرمکه چالیشاجغم.

(بو مباحثه‌نك باشی کله‌جك نومیرلرده).

صدمت عینی.

آتا، آنالرینڭ کوچله‌ب آلوب کیلولری ایله‌گنه اچودن بیزدرو ممکن توگل.

ماگنیتیزور آندی کشینی بر آز وقتقه طوقتاتسه‌ده، اوزینڭ اوصاللغی ایله اوّلگیدن‌ده نغراق اچه‌رگه صالشوب کیته. شول سببدن سینتیکی جنابلری اوزینڭ قوّتی ایله برده کشیلرنی آلدارغه تله‌می. اوزلرنده کامل اراده بولغان آدملرنی گنه سلامتله‌ندرورگه اوستینه آلاهم آندن صوڭ یاخشی طبیعتلی کشیلرنڭ عمر بوییله مسکراتدن بیزولرینه اشانا.

ماگنیتیزم ایله عصبی بوماغسته‌لغندن، بالالرنی بول طوتاآلماودن، یوقی آراسنده صاتاشوب یورودن، باش آوروودن، یوقوسزلقدن، نیرڤنی پاراالیچدن، حیضنڭ ترتیبسزلگندن، طوتلغوب سویله‌ودن، عصبی آوروسببلی کورونڭ ضعیفلگندن تیلدرورگه هم ناچار عادتلردن، کارتا

واوطوش اوینلری اویناودن، تعمه‌کی طارتودن، آفیون ومورفی قابودن هم آنانیزمدن بیزدرورگه هم هر تورلی عصبی آورولردن سلامتله‌ندرورگه ممکن.

اگرده طبیبلر اوشبو ماگنیتیزم قوّتینه مالك بولسه‌لر، انسانیت اوچون، بیك فائده‌لی اشلر اشلی آلورلر ایدی. لکن اول قوّت آندی کشیلرنڭ کوبسنده بولمی. آنڭ اوچون، بیك طازا هم کوچلی بولورغه کیره‌ك. اگرده طریقن بلسه‌لر، آورنه‌رسه‌لر طاشوچی حماللر آراسندن بیك قوّتلی ماگنیتیزورلر چغار ایدی.

مصاحبه وقتنده سینتیکی جنابلری اوزینڭ قوّتی سایه‌سنده آرالری بوزولغان ایر بله خاتوننی طاتولاندرغانلغن وآنلرنڭ ایکی برنچی مرتبه کورشکانده‌گی کبی بر برسینه محبت باغلاغانلقلرن هم اشانچسز محبت ایله عاشق بولغان کشیلرنی عشق بلاسندن قوتولدرغانلغن سویله‌دی.

بعض فاکته‌لرن کوزم ایله‌ده کورگاننلکدن، ماگنیتیزم قوّتینڭ نیرڤنی آورولردن خلاص ایته‌رگه بیك زور فائده‌سی بارلغنده شبهه‌م قالمادی.

عارف لطیف.

موقّت محرر: علی اصغر کمال الدینف

Временный редакторъ Г. Камалютдиновъ.

یولدز کتبخانه‌سی

«یولدز» کتبخانه‌سی طرفندن اوشبو کتابلر نشر قیلنمشدر.

١٧ (استفتاح) ترکی تلده منتظم صرف عربی کتابیدر. بهاسی (٥٠) تییندر.

١٨) (استکمال) ترکی تلده منتظم نحو عربی کتابیدر. بو کتابده قواعد نحویه یاوروپا لسانلرینڭ نحو قاعده‌لری سیستیمنده منتظم صورتده ترتیب ایدلمشدر بهاسی (٥٠) تییندر.

١٩) (قوانین نحویه) مدرسه‌لرنڭ ٢ نچی صنف شاکردلری اوچون تالیف قیلنمش نحو کتابیدر. بوکتابده نحو قاعده‌لری اسلوب جدید اوزره عربچه بیك سهل عباره ایله بیان قیلنمشدر. بهاسی (٣٠) تییندر.

١) تورکی صرفی ٢) تورکی نحوی

یولدز کتبخانه‌سی طرفندن اوشبو اسملرده تاتار تورکیسی اوچون مکمل گراماتیکه نشر قیلندی. ایللیشه‌ر صفحه‌لك بو کتابلرنڭ بهالری ١٠-١٢ تییندر. بو کتابلر ابتدائی مکتبلر اوچون تألیف قیلنمش ایسه‌لرده، یاش وقتده علم صرف وعلم نحو اوقوماغان کشی اوچون برقات هر برن کوروب چغو لازمدر. تورکی گراماتیکه‌سن بلو عربچه وروسچه گراماتیکه‌لرنی یاخشی بلوو آڭلاوغه سبب بولاچقدر. عرب وروس گراماتیکه‌لرن بلگانلرده ادبیات عالمینه کروده بو کتابلردن مستغنی توگللردر. کتابچیلرده صاتلا.

مشهور مارینباد طاغلرینڭ یمشلرندن اشله‌نگان فائده‌لی بر دوادر.

مارینبادسکی چای

روسیه‌ده صاتو اوچون داخلیه وزارتینڭ طبیه شعبه‌سی طرفندن ٤٤٩٥ نچی نومیر شهادتنامه آلنمشدر. بو چای کاتارژیلودکادن، اچ کیبودن، گیمیروی (بواسر) دن، اچه‌گیلرنڭ ضعیفلگندن، آش قازانینڭ ناچارلغندن، باش آورولرینه سبب بولغان اچ آورولردن قوتلو اوچون بیك فائده‌لیدر. سیمروگه قارشی برنچی دوا، زورلر هم بالالرنڭ اچلرن یومشاتو اوچون ایڭ اعلا علاجدر.

هر بر طارتمانڭ اچنده بو دوا حقنده تفصیللی معلومات بیرگان یازولری بار.

بهاسی بر طارتماسی ٧٥ تیین. چیتکه اوچ طارتمادن کیم هم برصوم زاداتکه‌سز یبه‌رلمی. قزانده پچه‌ن بازارنده طارگووو پرامیشلینی پادوارییه‌ده شاکر بیکبوف مغازینده صاتلادر.

Казань, Торгово-Промышл. Подворье Шакиру Бикбову.

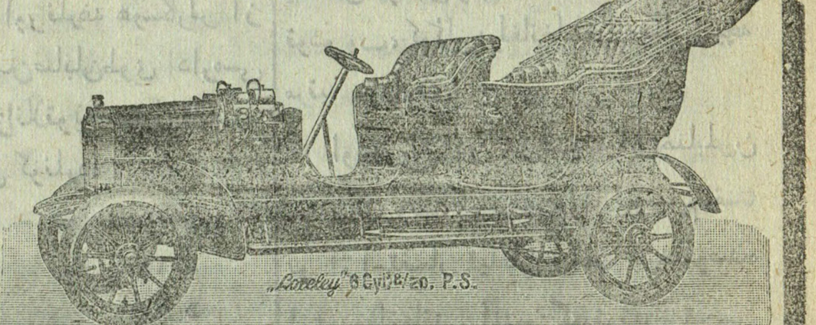

آفتامابیل‌لر Автомобили „ЛОРЕЛЕЙ"

هر تورلی یابق آچق فاصونده

برنچی درجه‌ده طاوشسز

برنچی درجه‌ده طازا

راصخوتی بیك ایکانوملی

قزان، صمار، اورنبورغ هم اوفا غوبیرنالرینه صاتار اوچون پریدستاوِیتللری:

طارغاوی دوم برادران کریموفلر قزانده بهالرینی هم پریسکورانتنی صوراتکز.

آدریس: Казань Бр. Каримовымъ

قمز یاصاوچی اوستا کیره‌ك

داچاده قمز حاضرله‌و اوچون ایر کشی یاکه خاتون‌قز بولسه‌ده یاری صالح ثابت اوغلی عبید اللینگه مراجعت ایتمه‌لی

«یکرمی برنچی عصرنڭ عجائبی»

هر بر مشهور کتابچیلرده فقط ١٦ تیین برابرینه صاتلادر. طوغری یولدز اداره‌سندن صوراتورغه ممکن.

پچه‌ن بازارنڭ آپانایفلر یورطنده صلاح الدین مقصودی دکاننده کونماللری هم آیاق کیملری آرزان بها ایله‌ن صاتلمقده.

یولدز کتبخانه‌سی

١) (معلم اول) اصول مدیه اوزره ترتیب ایدلمش الفبای ترکیدر. بو الفبا ایله ٧ نچی یاشلك بالانی ایکی آی اچنده ترکیبه اوقورغه هم یازارغه اویره‌تمك ممکندر. اوقتو اصولینی اویره‌تمکه هیچ حاجت یوقدر. کتابنڭ اوزینی کورانده نیچك تعلیم قیلناچغینی هر کم آڭلارلقدر. قزان، کیرمان، حاجی طرخان، اوفا، اورینبور، قازاقستان، ترکستان، داغستان، سیبیریه، جونغاریه وقاشغار طرفلرنده جدیدی وقدیمی مکتبلرنڭ کوبسنده بو الفبا قبول ایدلمشدر. حاضرده (١٥) نچی باسماسی نشر اولندی . . . . بهاسی (٨) تیندر.

بو کتابلر اوچون آرینبورغ، اوفا هم قزان کتابچیلرینه مراجعت ایتمه‌لی.

شرقی قازلق کارخانه‌سی

Восточная колбасная

برنچی مرتبه اولارق مسلمانلر آراسنده ٥٠ تورلیله‌ب قازلق، کالباصا، باصدرما پشکان ویشمه‌گان کاپچونی قازلقلار یاوروپا اصولنده حاضرله‌نمکده‌در. بیك چیستاو بیك اهمیت بیرلوب حفظ صحتکه موافق روشده حاضرله‌ندگنده، آلوچیلرمزنڭ ممنون بولونده شبهه ایتمیمز. کارخانه‌مزده هر تورلی زاکازلر قبول ایته‌مز هم چیتدن صورواوچیلارغه صومینه ٢٥ تین زاداتکه یبه‌رگانلرگه نالوژ قیلوب‌ده یباره‌له‌در.

تله‌گان کشیلرگه پریسکورانت بوش یباره‌له‌در.

شعبه‌سی: اوسیه‌ده ڤولژسکی هم صامالیوت پریستلری آراسنده.

Казань, Евангилистовская ул. домъ Сабитова, Абдулла Кильдишевъ.

آرکادییه باقچه‌سی ایله یاناشه برسی ایکی بولمه‌لی هم بالکونلی، ایکنچیسی اوچ بولمه‌لی ایکی بالکونلی داچالر آرزان بها ایله اجاره‌گه بیرله. بهاسن شوندن رمضانفلردن بلشورگه.

بیك محتاجلقده قالغان روس قزی شفقتلی کشیلردن نیندی بولسه‌ده، بر اورن طاوب بیرولرن اوتنه. بالالرنی هم زورلرنی روسچه اوقوتورغه واورتا مکتبلرگه حاضرلی. پیرپیسکه ایله شغلله‌نورگه‌ده راضی.

آدریس «یولدز» اداره‌سنده.

Номера „Болгаръ" بلغار مسافرخانه‌سی

همه نومیرلر ماسلنی کراسکه ایله بویالغان؛ الکتریق ایله یاقتریله، پار ایله جلتوله. جماعتلری ایله کیلوچی مسلمانلرغه آیرم شیرمه‌لی نومیرلر، خاتونلر ایرلر اوچون آیرم جلی بدرفلر حاضرلنمشدر نومیرده پوچته تیلیغراف وباشقه یومشلر اوچون خدمتکارلر، اطاعتلی خادم وخادمه‌لر موجوددر ایکی زورزالده، هر وقت مسلمان، روس وترکیه غزیته‌وژورنالری موجوددر. آشخانه ماهر آش پشروچیلر اداره‌سنده بولوب هر وقت حفظ صحتکه موافق طعاملر حاضرله‌نه. بوفیتده هر تورلی منیرالنی صوو قواصلر باردر. نومیرلر ٥٠ تییندن باشلاب اوچ صومغه قدر. آیلقلاب کیلشو ایله. مال آلوب کیلوچیلرگه اسقلادلر حاضردر. تیلیفون نومری ٧٤٨ حرمتلو مشتریلرمزنڭ قوه روحیه‌لرینی اویغاتو وقوه سمعیه‌لرینی خوشلاندرور اوچون خصوصی صورتده حاضرلنگان اویون ماشیناسی زالنی تزیین ایته‌در.

موزیکالنی ماستیر علاج الدین عین الدین اوغلی سیفوللین قزانده

یاڭا اختراع

قول ایله اوینی طورغان پیانینو میلادیك اوچون میخانیزم اختراع قیلدم. بو میخانیزمنی هر بر قول ایله اوینی طورغان پیانینو میلادیکارغه قویارغه ممکن. بو خانزم ٥ مینوت قدر وقت اچنده ٩ میتر اوزونلقنده‌غی نوتالرنی اویناب چغا آلادر. میخانیزمنڭ یاخشیلغی اوچون ١٩٠٩ نچی یل قزان ویستافکه‌سنده زور کموش مدال آلندی.

میخانیزمنڭ بهاسی بر تورلیسی ٣٠ صوم، اعلا درجه‌ده‌گیسی ٣٥ صوم. آدریس:

Казань, Евангсл ул., д. Исхака Мавликеева. Музыкальному маст. Гилязетдину Гайнутдиновичу Сайфуллину.

Восточные номера. شرق مسافرخانه‌سی

قزانڭ پچه بازارنده برنچی درجه‌ده تمیز ومزین شرق مسافرخانه‌سی پوچته، تیلیگراف وبانکه‌لرگه یاقن اورنڭ طرامڤای یولی بویندڭدر. طهارة خانه‌سی جلی، ایرلر وخاتونلر اوچون آیرمدر. آشلری مسلمان پڤار اداره‌سنڭ حفظ صحتکه موافق روشڭ حاضرله‌نه‌در. بوفیتنده مینرالنی طاتلی صولر صاتلادر. زالنده تورلی مسلمان کویلری اویناالوب طورادر. ایشك آلننڭ مال‌لر قویار اوچون اسکلادلری باردر. یوموش اوچون خادم وخادمه‌لر حاضردر. نومر بهالری ٥٠ تییندن باشلاب ٢ صوم ٥٠ تیینگه قدردر. تیلیفونی ١٠١٣ نچی نومرلیدر.

محترم افندی‌لر! اگرده‌سز اوزگزنی یخشی هم زمانغه موافق روشڭ کیینده‌ره سگز کیلسه، قزانده عین الدین مؤمنف مغازینه‌نه‌گه رحیم ایتوگز

چونکه آنده ایڭ یخشی هم مودنی ماتیریه‌لر غایت‌ده کوب گیترلدی، شول ماتیریه‌لردن مودا ژورنالی بوینچه ایڭ صوڭ چقغان یاوروپا فاصونلرنده هر ترلی کییم‌لر تگب بیررگه زاکازلر قبول ایتله‌در تگو اش‌لری اوز ماستیرسکویمزده تجربه‌لی زاکرویشك‌لر تحت ریاستنده اشلانوب چغادر.

مغازین هم ماستیرسکوی پرالومنی اورامده اوز یورطنده تیلیفون نومری: ٨٢٧

قزانڭ بازار بهالری:

١٨ نچی مای‌ده

یلقی یال، قویرق ایله . .	٦ صوم	٨٠ تین
قوری صغر پوطی .	١٦ «	— »
چی صغر پوطی . .	— «	— «
قوری اشماق پوطی .	١٥ «	— «
ویمتکه یاباغه . .	٣ «	٨٠ «
آبوبکه قوری پوطی .	٢٧ —	٥٠ »
چی آبوبکه پوطی . .	— «	— »
بالوی قوری پوطی .	١٩ «	— «
بالوی چی پوطی . .	— «	— «
صارق تکه‌سی . . .	— «	٧٥ «
ایری صارق روسکی .	١ «	— «
چیرکسکی صارق . .	١ «	٢٠ »
تکه	«	٨٠ «
جال قوری پوطی .	١١ «	— «
قل قوری پوطی .	٢٣ -	٢٥ «
بورصق	١ «	٤٠ »
بقار	٢ «	— »
موتنی مای . . .	٣ »	٥٠ »
آق کرشن	»	— «
بوری	—	— »
صان مایی پوطی .	٦ «	٨٠ »
چی مای پوطی . . .	— «	— «
آرش اونی	«	٧٠ «
بوانی صولی . . .	— »	٥٥ «
میرجانسکی صولی . .	— »	٦٠ «
صارق اینی پوطی . . -	— »	— «
قوی مای پوطی . .	٨ «	٢٠ «
شبکو پوطی . . .	٥ «	٣٠ »
آق مامق	٤٤ «	— »
سیری مامق	٤٠ «	— »
قازیونی ایری . . .	٨ «	— »
قازیونی واق قاوریسو .	١٢ «	— «
جمرقه‌مکی	١٧	— »

یاڭا بیسته‌ده مالی سیمبیرسکی اورامڭ اوته‌میشق زاڤودینه قارشی برقاطلی بیك زور باقچه‌لی هم مونچالی بر یورت اجاره‌گه بیرله هم مشتری طابلسه آرزان بهاغه صاتلا. بهاسن شریف موسین ورثه‌لرندن بلشورگه.

طولچوکده خواجه‌سی وفات بولو سببلی ٣ نچی نومر «لار» بتون گالانتیرینی مال‌لاری ایله ازداوایت ایتله بلشورگه موکری اورامنده آطبازارینه قارشی آندرییف یورطنده مرحوم عبد الجبار اهلیه‌سندن

فیرمه‌مز ١٩٠٩ سنه قزان ڤیستافکه‌سنده زور آلطون میدال آلدی.

مغازینلرمزده هر وقت آرزان بها ایله صاتلمقده‌در:

چن کینیل هم یفه‌ك ایله چیگلب اشله‌نگان اعلا طاقیه هر تورلی کله‌پوش، فس هم قالفاقلر، چن انجیلی کله‌پوش وقالفاقلرده اشله‌ب بیررگه زاکاز قبول ایته‌مز.

صومینه ٢٥ تین زاداتکه یبه‌رگلن مشتریلرمزگه هر طرفقه پوچته هم کانطورلر ایله نالوژنی پلاتیوژ قیلوب هیچ توقفسز یبه‌رمز.

سوداگرنڭ باشلانوی ١٨٦٨ سنه‌ده تیلیفون نومری ٧٧١.

عین الدین ثابتف

گلاونی اسکلادمز قزانده تیخوینسکی اورامده اوز یورطمزده.

آتدیلینیه‌مز پچه‌ن بازارنڭ مسجد آستنده یارمینکه‌لرده:

مکاریه‌ده مسجد قارشوسنده اوزکیبتمزده ١٢ نچی و ١٤ نچی نومرلرده. اربیتده گاستینوی ره‌تده. بوگلمه، میتزه‌له، بری، اوفی، استرلطاماق، بله‌به‌ی، سمبر، چالی وغیرلرده.

آدریس: Казань, Главный Складъ Гайнутдину Сабитову.